

וְכֹרֶךְ דְּבַר תּוֹרָה שֶׁשָּׁמַע, עַל כֹּל דְּבַר וְדָבָר, נוֹתֵן לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֹאךְ אֶחָד לְכֹל דְּבַר וְדָבָר שֶׁיַּעֲזְרוּ לוֹ. וְעַל זֶה (יהושע א. ח) וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וּלְיָלֵה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוּ כִּי אַז תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְאִז תִּשְׁפִּיל. וְאִם אַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה, מָה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צִוָּה אוֹתָךְ שֶׁתִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, וְתִשְׁמֹר וְתַעֲשֶׂה כֹּל מַה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ - לֹא תִפְחַד מִהַמְקוֹם הַזֶּה. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב הֵלֵא צְוִיתֶיךָ חֲזוֹק וְאִמְץ אֶל תַּעֲרִץ וְאֶל תַּחַת וְגו'. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ בְּשַׁעֲה שֶׁתִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ בְּשַׁעֲה שֶׁתִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוּ. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ בְּשַׁעֲה שֶׁתִּתְפַטֵּר מִן הָעוֹלָם, וְתִכְנַס לְכָאן.

וְאִם לֹא תַעֲסֵק בַּתּוֹרָה וְלֹא תִשְׁמֹר וְלֹא תַעֲשֶׂה מִצְוֹת הַתּוֹרָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִסְתַּלֵּק מִמָּךְ, וּמְלֹאכֶיךָ לֹא יִצְוֶה לָךְ לְשַׁמְרָךְ כְּכֹל דְּרָכֶיךָ. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב (ויקרא כו) וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי וְגו' וְהִלַּכְתִּי אִיךָ אֲנִי עִמָּכֶם בְּקָרִי.

אֲחֵר שֶׁהָרָאוּ לוֹ כֹּל זֶה וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּל זֶה, אוֹמֵר לוֹ מְלֹאךְ אֶחָד מִן הַשָּׁנִים, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב: הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לִי שְׂאֵלְךָ עִמָּךְ, אֲנִי וַיֵּצֵר הָרַע. הַשָּׁבַע לִי שֶׁתִּקְּים אֶת כֹּל הַתּוֹרָה, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת. נִשְׁבַּע לוֹ. אֲחֵר כִּף אוֹמֵר: לָךְ לָךְ מֵאַרְצֶךָ וּמִמּוֹלַדְתֶּךָ, לְגוֹף שָׁפֵל, כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ.

וּבְשַׁעֲה שֶׁיֵּצֵא מִבֶּטֶן אִמּוֹ, יִחְזִיק מְלֹאךְ בְּיָדוֹ בְּצִוְאוֹרּוֹ, וּמִשְׁפַּח לוֹ אֶת הַתּוֹרָה, וְרוּשָׁם לוֹ בְּאֶצְבָּעוֹ עַל פִּי: אֵל תִּשְׁכַּח הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי לִי! וְאִם הָאֵדָם יַעֲשֶׂה וַיִּקְיָם הַשְּׁבוּעָה, נוֹתְנִים לוֹ כֹּל מַה

וְכֹרֶךְ פֶּתִיחַ דְּאוֹרֵייתָא דְשָׁמַע, עַל כֹּל מְלָה וּמְלָה, יֵהֵב לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֹאךְ אֶחָד, לְכֹל מְלָה וּמְלָה דִּיעֲזָרוּנִיה. וְעַל דָּא (יהושע א. ח) וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וּלְיָלֵה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוּ כִּי אַז תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְאִז תִּשְׁפִּיל. וְאִם אַתָּה תַּעֲבִיד מָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פִּקְדוֹךְ דִּתְתַעֲסֵק בְּאוֹרֵייתָא בִּימָמָא וּבַלַּיְלָא, וְתִיטֵר וְתַעֲבִיד כֹּל מַה דְאִית בָּהּ, לֹא תִדְחַל מֵאַתְרָא דָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם א. ט) הֵלֵא צְוִיתֶיךָ חֲזוֹק וְאִמְץ אֶל תַּעֲרִץ וְאֶל תַּחַת וְגו'. קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יֵהֵא עִמָּךְ בְּשַׁעֲתָא דִּתְתַעֲסֵק בְּאוֹרֵייתָא בִּימָמָא וּבַלַּיְלָא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יֵהֵא עִמָּךְ בְּשַׁעֲתָא דִּתִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוּ, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יֵהֵא עִמָּךְ בְּשַׁעֲתָא דִּתְתַפְטֵר מֵעֲלָמָא, וְתִיעוֹל הָכָא.

וְאִי לֹא תַעֲסוֹק בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא תִיטֵר וְלֹא תַעֲבִיד פִּקְוֵי אוֹרֵייתָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִסְתַּלֵּק מִנָּךְ. וּמְלֹאכֶיךָ לֹא יִצְוֶה לָךְ לְשַׁמְרָךְ כְּכֹל דְּרָכֶיךָ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא כו) וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי וְגו' וְהִלַּכְתִּי אִיךָ אֲנִי עִמָּכֶם בְּקָרִי.

בְּתַר דְּאַחֲזִיאוּ לִיה כֹּל דָּא, וַיִּימָא לִיה כֹּל דָּא, אָמַר לִיה מְלֹאכָא חַד מִן הַתְרִין, דְאִיהוּ יֵצֵר הַטּוֹב, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אָמַר לִי דִנְיָזִיל עִמָּךְ, אָנָּא וַיֵּצֵר הָרַע. אוֹמֵר לִי דִתְקִיָּם אוֹרֵייתָא כְּלָא, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת. (דף נח ע"א) אוֹמֵר לִיה. וּבְתַר כֵּן אָמַר, לָךְ לָךְ מֵאַרְצֶךָ וּמִמּוֹלַדְתֶּךָ, לְגוֹף שָׁפֵל, כְּמוֹ דְאִמְרָא.

וּבְשַׁעֲתָא דִּיפּוֹק מִבֶּטֶן אִימִיה, יִתְקִיף מְלֹאךְ בְּיָדֶיהָ בְּצִוְאוֹרִיהָ, וַיִּשְׁכַּח לִיה אוֹרֵייתָא, וְרָשִׁים לִיה בְּאֶצְבָּעִיהָ עַל פּוּמִיהָ, לֹא תִשְׁכַּח הַשְּׁבוּעָה דִּנִּשְׁבַּעְתִּי לִי. וְאִם גְּבָרָא

שְׁהָרָאוּ לוֹ. וְאִם יוֹתֵר יִרְוִיחַ - יוֹתֵר יִתְּנוּ. זֶהוּ שְׁשִׁנְיָנוּ, לְמֹד תּוֹרָה הִרְבֵּה וַיִּתְּנוּ לָךְ שְׂכָר הִרְבֵּה. וְאִם לֹא - בֹּא וּרְאֵה, בְּאֲדָם יֵשׁ בּוֹ אֵת שֵׁם הוֹי"ה. י"ה - הָעוֹלָם הַבָּא, ו"ה - הָעוֹלָם הַזֶּה. י"ה

הַתְּלַבְּשָׁה בְּדִיוֹקָן עֲלִיּוֹן מִן גֹּן הָעֵדֶן שְׁלֹמְעֵלָה, ו"ה הַתְּלַבְּשָׁה בְּדִיוֹקָן הָעֵדֶן שְׁלֹמְטָה. וְהֵם כְּדִגְמָא זוֹ: י' - אֱלִימֶלֶךְ, ה' - נַעֲמִי, ו' - מַחְלוּן, ה' - רוּת.

וְאִם אוֹתוֹ הָאִישׁ הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵיכֶם טוֹבוֹת וַיִּקְיַם הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע, נוֹתְנִים לוֹ כָּל הַטּוֹב שֶׁהָרָאוּ לוֹ, וְכָל מָה שֶׁהִרְוִיחַ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם לֹא, מָה אוֹמֵרֶת הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה? עֵרַם יֵצְתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעֵרַם אָשׁוּב שְׁמָה (איוב א). וְמָה הוּא (עֵרַם מ) שֵׁם הַקְּדוֹשׁ הוֹי"ה שְׁאֲמַרְנוּ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲהַ שְׂפָא (שהולך) אָדָם לְעוֹלָם, נוֹתֵן בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת שְׁמוֹ בְּאֲדָם, וְשֵׁם אַחֵר מִשְׁדֵּי יְהוּדִי, שְׁנִקְרָא חוּל, וְשֵׁם אַחֵר, שְׁנִקְרָא חֶשֶׁן.

זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (דברים ל) רְאֵה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֵת הַחַיִּים וְאֵת הַטּוֹב וְאֵת הַמְּוֹת וְאֵת הָרַע. הַחַיִּים - זֶה שֵׁם יְהוֹ"ה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵת הַטּוֹב - זֶה הַשֵּׁד הַיְהוּדִי, שְׁנוֹתֵן לוֹ עֶשֶׂר בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵת הַמְּוֹת וְאֵת הָרַע - אֵלוֹ שְׁנֵי מְקַטְרָגִים רְשָׁעִים טְמֵאִים, מִצְדוֹ שֶׁל סַמְא"ל וְנַחֲשׁ, מִן שְׂרוֹ שֶׁל יִשְׁמַעְאֵל וְעֶשׂוֹ.

אִם הָאָדָם יִקְיַם הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע - טוֹב, וְאִם לֹא - יִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ י"ו. נִשְׁאָרוּ ה' ה'. וּבְשַׁעֲהַ הַזֶּה, ה' הָעֲלִיּוֹנָה מָה הִיא אוֹמֵרֶת? (יחזקאל א) שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים, שֶׁהֵם הָרְשָׁעִים שְׁאֲמַרְנוּ. וְאִם שָׁבוּ - הָרִי טוֹב, וְאִם לֹא - תִּסְתַּלַּק ה' הָעֲלִיּוֹנָה עִם ו"י, וְנַעֲשִׂית הו"י. וְמָה הִיא אוֹמֵרֶת?

יַעֲבִיד, וַיִּקְיַם הַשְּׁבוּעָה, יִהְיֶה לִּיהַּ כָּל מָה דְאַחֲזִיאוּ לִיהַּ. וְאִם יוֹתֵר יִרְוִיחַ, יוֹתֵר יִתְּנוּ. הַדָּא הוּא דִתְּנִן, לְמֹד תּוֹרָה הִרְבֵּה וַיִּתְּנוּ לָךְ שְׂכָר הִרְבֵּה.

וְאִם לֹא, תָּא חֲזִי, בְּפִר נָשׁ אֵית בֵּיהַ שֵׁם יְהוֹ"ה. י"ה, הָעוֹלָם הַבָּא. ו"ה, הָעוֹלָם הַזֶּה. י"ה אֶתְלַבֵּשׁ בְּדִיוֹקָנָא עֵילְאָה, מִן גִּינְתָא דְעֵדֶן דְלְעִילָא. ו"ה אֶתְלַבֵּשׁ בְּדִיוֹקָנָא דְעֵדֶן דְלְתַתָּא. וְאִינוּן כְּדִגְמָא דָא, י', אֱלִימֶלֶךְ. ה', נַעֲמִי. ו', מַחְלוּן. ה', רוּת.

וְאִם הֵהוּא גְבַרְא אֲזִיל בְּאַרְחִין טְבִין, וַיִּקְיַם הָאוּמָאָה דְאוּמִי, יִהְיֶה לִיהַּ כָּל טִיבוֹ דְאַחֲזִיאוּ לִיהַּ, וְכָל מָה דְרוּחַ בְּעֶלְמָא דִין.

וְאִם לֹא, מָה אוֹמֵרֶת נְשֻׁמָּתָא קְדִישָׁא, (איוב א כא) עֵרַם יֵצְאֵתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעֵרַם אָשׁוּב שְׁמָה.

וּמֵאִי אִיהוּ (עֵרַם, מ) שְׁמָא קְדִישָׁא יְהוֹ"ה דְאַמִּינָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאַתִּי (דאוייל) בֵּר נָשׁ לְעֶלְמָא, יִהְיֶה בֵּיהַ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁמִיהַ בְּפִר נָשׁ.

וְשְׁמָא אַחֲרָא מִן שֵׁד יְהוּדָאִי, דְאַיתְקָרִי חוּל. וְשְׁמָא אַחֲרָא, דְאַיתְקָרִי חֶשֶׁן.

הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (דברים ל ט) רְאֵה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֵת הַחַיִּים וְאֵת הַטּוֹב וְאֵת הַמְּוֹת וְאֵת הָרַע.

הַחַיִּים: דָּא שֵׁם יְהוֹ"ה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאֵת הַטּוֹב: זֶה הַשֵּׁד יְהוּדָאִי, דִּיהֵב לִיהַ עוֹשֵׂר בְּעֶלְמָא דִין. וְאֵת הַמְּוֹת וְאֵת הָרַע:

אֵלִין תְּרִין מְקַטְרָגִין רְשָׁעִים טְמֵאִים, מִסְטְרָא דְסַמְא"ל וְנַחֲשׁ, מִן שְׂרוֹ שֶׁל יִשְׁמַעְאֵל וְעֶשׂוֹ.

אִם בֵּר נָשׁ יִקְיַם הָאוּמָאָה דְאוּמִי, טוֹב. וְאִם לֹא, יִסְתַּלַּק מִנִּיהַ י"ו, אֶשְׁתַּאֲרֶת ה' ה'.

וּבְהֵאִי שַׁעֲתָא, ה' עֵילְאָה מָה אוֹמֵרֶת. (יחזקאל לג

א) שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים, שֶׁהֵם הָרְשָׁעִים שְׁאֲמַרְנוּ.

וְאִם תָּבוּ הָרִי טוֹב. וְאִם לֹא, יִסְתַּלַּק ה' עֵילְאָה

(ישעיה א) הוֹי גוֹי חוֹטָא וְגוֹי. וְאִם שָׁבוּ מִשְׁשָׁאֲרָה בּוֹ ה' הַפְחִתוּנָה - הָרִי טוֹב, וְאִם לֹא - יַעֲשֶׂה הוֹי"ה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (איכה ב) הָשִׁיב אַחֲרֵי יָמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב. וְיַעֲשׂוּ הַרְשָׁעִים יַחַד (ש"ר) עֲלֵיהֶם.

וּבְאֹתוֹ זְמַן יַעֲשׂוּ הַרְשָׁעִים אֲדוֹנִים לָהֶם, וּמִתְעַלָּה הַטְּמָא, שֶׁהוּא מִצַּד שָׂרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, עַל אֱלִימֶלֶךְ וְנַעֲמִי, וְשָׂרוֹ שֶׁל יִשְׁמַעֵאל עַל מַחְלוֹן וְרוֹת. וּבְאֹתָהּ הַשְּׁעָה אָמְרוּ, (ישעיה כו) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעִלּוֹנוּ אֲדוֹנִים זוֹלָתְךָ.

וּבְאֹתָהּ שְׁעָה, וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ. הָאֶרֶץ זֶה הַגּוֹף. וּבְאֹתָהּ שְׁעָה, אִם יִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה - הָרִי טוֹב, וְאִם לֹא - יָבֵא סַמָּ"ל רְכוּב עַל נַחֲשׁ לְאֱלִימֶלֶךְ. (בראשית לב) וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ. הוֹלֵךְ לְאִשָּׁה נַעֲמִי, יִהְפֹּךְ אוֹתָהּ, וְיַעֲשֶׂה אוֹתָהּ שְׁתַּחֲטָא, וְתִהְיֶה רְעָה.

אִם אָדָם נִפְרָד מִמְּנָה - הָרִי טוֹב, כְּמוֹ שְׁאֵמֵר אוֹיֵב (איוב ב) כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבְּרִי גַם אֶת הַטּוֹב נִקְבַּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְהָרַע לֹא נִקְבַּל. הַעֲצָה שֶׁנִּתֵּן לָךְ הַטְּמָא, לֹא נִקְבַּל. וְאִם יָקוּם עֲצַת הַחֲטָא כְּמוֹ שְׁאֵמֵרָה הִיא, וַיִּגְנַב אוֹ יַעֲשֶׂה כָּל הַעֲבֵרוֹת שְׁבַעוֹלָם, אַחֲרַי כֶּף יִתְלוּהוּ עַל הָעֵץ וַיָּמוּת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (רות א) וַיָּמוּתוּ גַם שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכַלְיוֹן. וְנִשְׁאַרוּ ה"ה אֶלְמָנוֹת.

וְהַאֲמֹר נַעֲמִי. וּמָה הִיא אוֹמֶרֶת? וַיִּי וַיִּי וַיִּיה. וְעַם כָּל זֶה נַעֲמִי אוֹמֶרֶת, (שם) שֶׁבִנְיָה כְּנַתִּי, שׁוֹבוּ שׁוֹבוּ בְּתִשׁוּבָה, הַעוֹד לִי בָנִים כְּמַעֲי וְהָיוּ לָכֶם לְאִנְשִׁים, יִי וְשִׁהֲסַתְּלָקוּ. עֲרָפָה מִצַּד הַטְּמָאָה תָּשׁוּב אֶל עַמָּה וְאֶל אֱלֹהֶיהָ. וְרוֹת דְּבָקָה עִם נַעֲמִי. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם)

עִם וַיִּי, וְאִתְּעַבֵּיד הוֹי"י. וּמָה הִיא אוֹמֶרֶת. (ישעיה א ד) הוֹי גוֹי חוֹטָא וְגוֹי. וְאִם תָּבוּ מִדְּאִשְׁתָּאֲרַת בֵּיה ה' תִּתְּפָאָה, הָרִי טוֹב. וְאִם לֹא, יִתְּעַבֵּיד הוֹי"ה. הִדָּא הוּא דְכִתְיֵב, (איכה ב) הָשִׁיב אַחֲרֵי יָמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב. וְיִתְּעַבֵּידוּ הַרְשָׁעִים יַחַד (ש"ר) עֲלֵיהֶם.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא, יִתְּעַבֵּידוּ הַרְשָׁעִים אֲדוֹנִים לָהוֹן, וּמִתְעַלָּה הַטְּמָא דְאִיהוּ מִסְטָרָא דְשָׂרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, עַל אֱלִימֶלֶךְ וְנַעֲמִי. וְשָׂרוֹ שֶׁל יִשְׁמַעֵאל, עַל מַחְלוֹן וְרוֹת. וּבְהַהוּא שְׁעָתָא אָמְרוּ, (ישעיה כו יג) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעִלּוֹנוּ אֲדוֹנִים זוֹלָתְךָ.

וּבְהַהוּא שְׁעָתָא, (בראשית כו א) וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ. הָאֶרֶץ, דָּא גּוֹפָא. וּבְהַהוּא שְׁעָתָא, אִם יִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה הָרִי טוֹב. וְאִם לֹא, יִתִּי סַמָּ"ל רְכוּב עַל נַחֲשׁ, לְאֱלִימֶלֶךְ. (שם לב כו) וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ. אֲזִיל לְאִתְתָּא נַעֲמִי, יִהְפֹּךְ לָהּ, וְיַעֲבֵיד לָהּ דְּתִיחוּב, וְתִהֵא בִישָׂא.

אִם אָדָם אִתְּפָרֵשׁ מִיָּנָה, הָרִי טוֹב. כְּמָא דְאָמֵר אוֹיֵב, (איוב ב י) כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבְּרִי גַם אֶת הַטּוֹב נִקְבַּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְהָרַע לֹא נִקְבַּל. הַעֲצָה דִּיהֵב לָךְ הַטְּמָא, לֹא נִקְבַּל. וְאִם יָקוּם עֲצַת הַחֲטָא כְּמוֹ שְׁאֵמֵרָה הִיא, וַיִּגְנַב אוֹ יַעֲשֶׂה כָּל הַעֲבֵירוֹת שְׁבַעוֹלָם, אַחֲרַי כֶּף יִתְלוּהוּ עַל הָעֵץ וַיָּמוּת. הִדָּא הוּא דְכִתְיֵב, (רות א ה) וַיָּמוּתוּ גַם שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכַלְיוֹן. וְנִשְׁאַרוּ ה"ה אֶלְמָנוֹת.

וְהַאֲמֹר נַעֲמִי, וּמָה הִיא אוֹמֶרֶת. וַיִּי וַיִּי וַיִּיה. וְעַם כָּל זֶה נַעֲמִי אוֹמֶרֶת, (שם א יא) שֶׁבִנְיָה כְּנַתִּי, שׁוֹבוּ שׁוֹבוּ בְּתִשׁוּבָה, הַעוֹד לִי בָנִים כְּמַעֲי וְהָיוּ לָכֶם לְאִנְשִׁים, יִי וְדַאֲסַתְּלָקוּ. עֲרָפָה מִסְטָרָא דְמִסָּאָבוּ, תָּשׁוּב אֶל עַמָּה וְאֶל אֱלֹהֶיהָ. וְרוֹת דְּבָקָה עִם נַעֲמִי,

וְרוֹת דְּבָקָה עִם נַעֲמִי,